

Hvordan er Miljødirektoratet rustet for sin nye rolle?

Jubileumsseminar: PURA 10 år

8. mai 2018

Jon Lasse Bratli, Miljødirektoratet

Status for endringer i vannforskriften

Erstatte PBL med NML som hjemmelslov for vannforskriften (beholde F.lov og V.lov)

Ikke lenger regional plan som skal vedtas i Fylkestingene

Fremdriftsplan: Proposisjon til Stortinget i løpet av mai

Erstatte FK med FM som regional vannkoordinator

Løfte noe av arbeidet med revisjon av plan/tiltaksprogram til Miljødirektoratet og
Direktoratsgruppa

Fremdriftsplan: Forskriftsendring ikrafttredelse 1. juli 2018

Hensikt:

- Forenkling: mindre prosess, oppdatering er enklere enn ny plan
- Dessuten: Bringe vannforskriften mer i samsvar med direktivet

Hva skjer med de lokale vannområdene?

- *«Det skjer i dag mye godt samarbeid på vannområdenivå for å bedre vannmiljøet. Den foreslåtte nye organiseringen av arbeidet åpner for fortsatt samarbeid på lokalt nivå».*
- *«Regional vannkoordinator kan, dersom det er hensiktsmessig, utpeke vannområder».*
- *«Det er viktig også fremover å legge til rette for nye lokale initiativ for å bedre vannmiljøet».*
- *«Det bør i særlig grad legges vekt på å sikre deltakelse fra de myndigheter og interessegrupper som ikke er representert på direktoratsnivå».*

Framdriftplan – revidert plan og tiltaksprg.

- Utkast til framdriftsplan og arbeidsprogram + vesentlige vannspørsmål: **Høres senest 1. januar 2019** (FM)
- Utkast til endringer av forvaltningsplan og tiltaksprogram: **Høres senest 1. juli 2020** (framskyndet et halvt år) FM og Mdir
 - hente innspill og lage forslag til endringer (FM)
 - lage utkast til oppdatert plan/tilt.prg. + høre dette og justere **(FM eller Mdir)**
 - utarbeide endelig tilrådning, kvalitetssikre, sikre nasjonale føringer og oversende KLD (Dir. gr./Mdir)
 - godkjenne oppdatert plan **innen 31.des. 2021** (KLD)

Vannforskriften og vårt øvrige lovverk

Vanndirektivet - rammedirektiv

- Mål, verktøy og prosess

Andre direktiv = vårt lovverk

- Juridiske virkemidler

Tiltak:

- Grunnleggende - lovverket
- Supplerende - for å nå målene i vannforskriften

Fangdam supplerende tiltak.
Foto: Miljødirektoratet

Hvordan tette gapet - målretting av virkemidler og tiltak

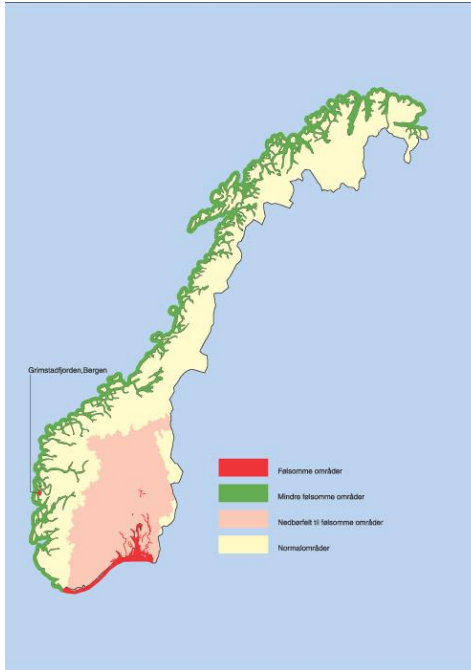
- Tiltaksprogrammene skal omfatte grunnleggende tiltak.
- Noen steder når vi ikke målene kun med bruk av direktiver og vårt øvrige lovverk.
- Da må vi sette inn supplerende tiltak

Minimumsrensekrav spredte avløp (kap. 12)

Følsomt/normalt område:

- Hvis brukerinteresser involvert: 90/90 %
- Hvis ikke brukerinteresser, men fare for overgjødning: 90/70 %
- Hvis verken brukerinteresser eller fare for overgjødning: 60/70 %

Mindre følsomt område:

- Kystfarvann og elvemunninger fra Lindesnes til Grense Jakobselv:
- 20 % reduksjon av SS eller
- Maksimum 180 mg SS/l

Eksempel avløpsplan Nes kommune

Invitasjon til informasjonsmøte og varsel om pålegg sendes ut.

Informasjonsmøte avholdes.

Utsending av vedtak om pålegg om utbedring.

Søknad om tiltak sendes inn til kommunen.

Figur 1 - Tiltaksområder i Nes

Behandling av søknad om tillatelse til tiltak.

Søknad om ferdiggattest sendes kommunen.

Utarbeidelse av ferdiggattest.

Figur 5-Flyttskjema saksgang

Tabell 3 – fremdriftsplan. Antall pålegg er basert på tall pr. 01.12.2015 og kan bli justert.

Sone	Antall pålegg	Invitasjon/ infobrev	Infomøte	Varsel om pålegg	Vedtak pålegg	Tiltak ferdigstilt
1- Kampåa	243		Avholdt	April 2016	Mai 2016	Mai 2018
2 - Uåa	313	August 2016	Avholdt	April 2017	Mai/Juni 2017	Juni 2019
3 - Drogga	279	Januar 2018	Februar/Mars 2018	April 2018	Mai/Juni 2018	Juni 2020
4 - Sagstuåa	160	Januar 2019	Februar/Mars 2019	April 2019	Mai/Juni 2019	Juni 2021
5 - Glomma	520	Januar 2020	Februar/Mars 2020	April 2020	Mai/Juni 2020	Juni 2022
Total ant. anlegg	1515					

Forventninger til jordbruket

- oppfølging av lovverket i jordbruket...
 - Gjødselforeforskriften
 - Avstand til vassdrag

- må ha kraftig økning i supplerende tiltak via jordbruksavtalen

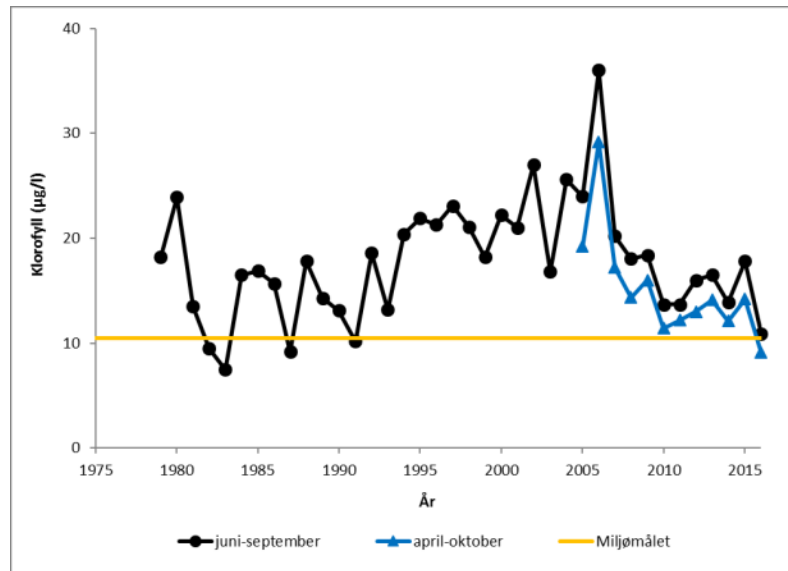
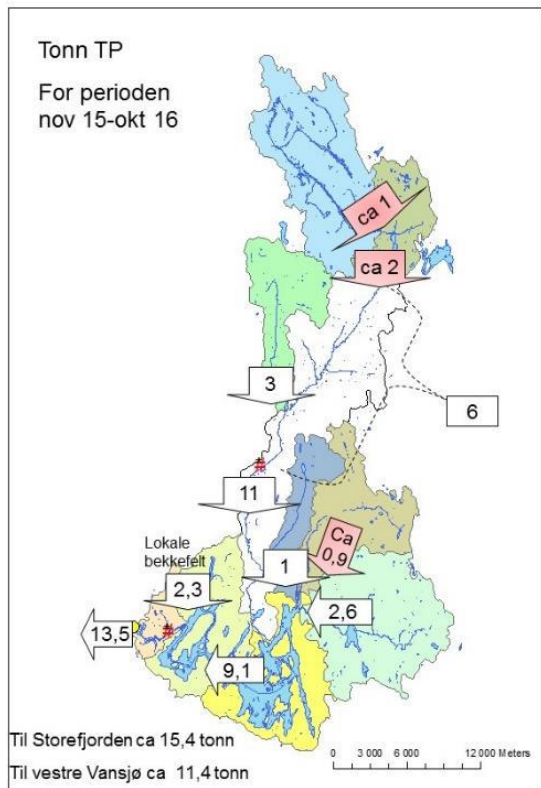
Foto: NIBIO, Miljødirektoratet

Utfordringer for å nå miljømålene

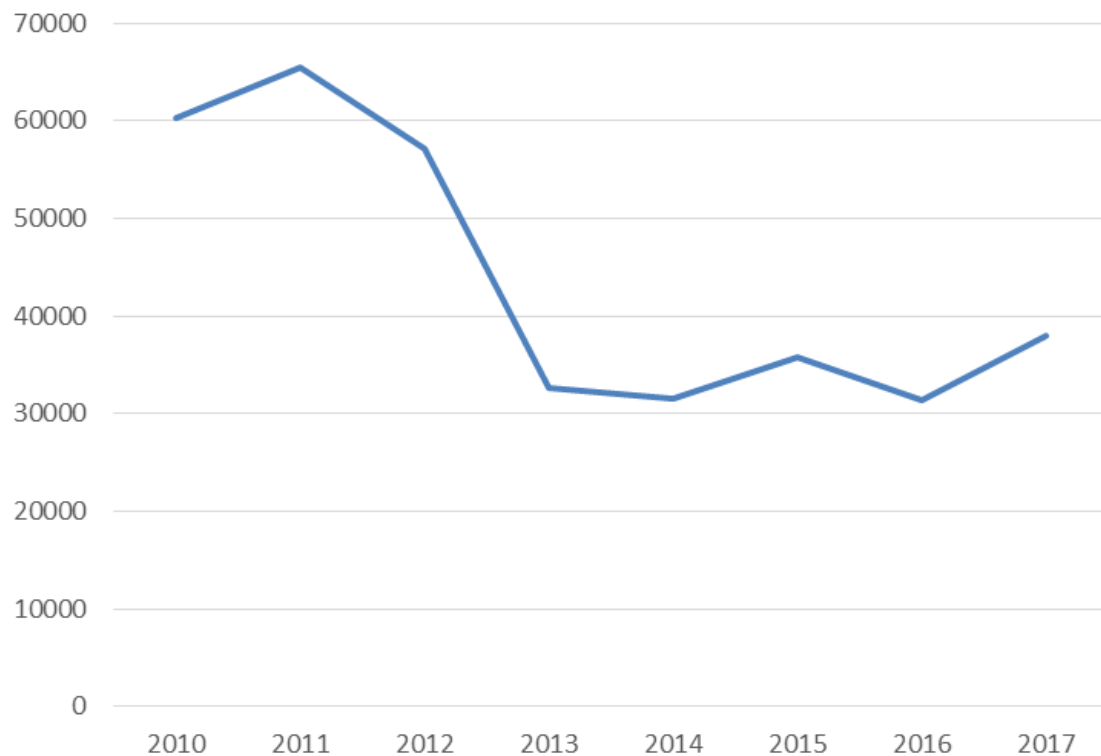
- Vannforvaltningsplanen for Glomma/Tiltaksprogrammet - mye detaljer - lite prioriteringer - få kostnadsanslag - langt fram til miljømål
- RMP/SMIL - økt volum - fokus på vanntiltak, spissing mot rette områder (færre sårbare områder)
- Samtidig -strengere generelle miljøvilkår(min.krav) for å motta produksjonstilskudd - vassdragsnære arealer/dråg
- økt bruk av regionale jordarbeidingskrav som tilpasses utfordringene i vassdragene - al la 60/40
- forpliktende miljøavtaler styrkes og utvides til nye områder der det er spesielt vanskelig å nå miljømål
- Virkemiddelkombo - pisk - gulrot - info
- Klima - enda viktigere å gjøre jordbrukstiltak og dimensjonere avløp

Vansjø-/Hobølvassdraget – eksempel på en solskinnshistorie, men står det seg?

OBS, OBS, Arealer i stubb

Areal i stubb for Haldenvassdragen vannområde,
nord for Ørje (Marker og Aurskog-Høland
kommune)

*Kilde: Rapport under utarbeidelse for Vannområde
Haldenvassdraget. NIBIO upubliserte data.*

Er vi rustet for det videre arbeid?

- Vi skal finne ut av en fornuftig arbeidsdeling mellom Mdir og FM - mye vil uansett ligge i Vann-nett som sektorer og kommuner legger inn
- Like mye spørsmål om opprustning for sektormyndigheter sentralt og regionalt
- Og at kommunene/vannområdene fortsetter arbeidet
- Og husk, det viktigste er ikke å lage en perfekt plan eller finne en perfekt organisering, men at nødvendige miljøtiltak blir gjennomført

Anbefalinger fra prosjektet Glomma og Lågen United

Prosjektlederne i vannområdene har viktige faglige og koordinerende funksjoner i vannforvaltningsarbeidet:

«Noe som har vært en viktig suksessfaktor for arbeidet har vært at man har en dedikert prosjektleder på vannområdet... Vi er helt avhengige av at prosjektlederen drar prosessene. Ellers så skjer det lite på alt av bestillinger og rapportering som kommer gjennom vannforskriften. Faglig ballast er en fordel, men det er andre ting som er kjempeviktig også, som å kunne engasjere politikere og brukerinteresser.»